

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției și Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În vederea realizării prevederilor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 264 -XVI din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, modificările careia vor intra în vigoare la data de 27.05.2016 și în contextul realizării obiectivelor Programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” pentru anii 2011-2014 „Modernizarea statutului unor profesii juridice și conexe sistemului judiciar, precum experții judiciari, administratorii și lichidatorii judiciari, **traducătorii și interpreții autorizați.**”, Ministerul Justiției a elaborat *proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției și Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor.*

Proiectul menționat are drept scop instituirea cadrului normativ privind modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului și/sau traducătorului, precum și stabilirea unor cerințe minime privind instruirea continuă a acestora în vederea consolidării capacităților instituționale și asigurării dezvoltării profesionale a traducătorilor și interpreților în conformitate cu Strategia de reformă a sectorului justiției.

Astfel, prin promovarea și ulterioara implementare a prevederilor prezentului proiect **se propune atingerea următoarelor obiective:**

- crearea unui cadru legal în vederea consolidării capacităților instituționale și asigurării dezvoltării profesionale a traducătorilor și interpreților, în conformitate cu Strategia de reformă a sectorului justiției;
- stabilirea unor proceduri clare cu privire la modul de eliberare, suspendare, și retragere a autorizației interpreților și traducătorilor;
- identificarea unor cerințe minime cu privire la instruirea continuă a interpreților și/sau traducătorilor autorizați în scopul perfecționării capacităților profesionale și aprofundării cunoștințelor în domeniul efectuării traducerilor și interpretărilor.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul *Hotărîrii Guvernului prevede aprobarea a 2 Regulamente:*

- *Regulamentul cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției*

- *Regulamentul cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor.*

Regulamentul cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției este structurat în 4 capitole după cum urmează.

Capitolul I al proiectului conține norme generale cu privire la obiectul de reglementare, organul împuternicit cu dreptul de a elibera, retrage și suspenda autorizația precum și taxele pentru eliberarea autorizațiilor și duplicatelor acestora.

Capitolul II al proiectului reglementează modul și condițiile de eliberare a autorizației. Astfel, *ministrul justiției emite ordinul privind eliberarea autorizațiilor în temeiul hotărîrii Comisiei de atestare și disciplină cu privire la rezultatele examenului de atestare a interpreților și/sau traducătorilor.* Prin urmare, condiția de bază pentru obținerea autorizației este susținerea examenului de atestare de către persoana solicitantă.

Concomitent, în acest capitol se conțin norme referitoare la procedura de ținere a evidenței autorizațiilor, modului de completare a acestora precum și publicarea informației cu privire la persoanele autorizate pentru prestarea serviciilor de traducere și interpretariat pentru Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, notari, avocați și executorii judecătorești. Conform prevederilor proiectului *extrasul din Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați se publică pe pagina oficială a Ministerul Justiției la compartimentul „Persoane autorizate”.* Totodată, în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați se înscriu toate mențiunile cu privire autorizațiile eliberate.

Pentru cazurile *pierderii sau distrugerii autorizației, Ministerul Justiției eliberează un duplicat al acesteia la cererea solicitantului.* În acest scop proiectul stabilește actele necesare pentru eliberarea duplicatului, *care se arhivează cu titlu permanent.* Actele necesare se depun la sediul Ministerului Justiției, iar în Registrului de stat al interpreților și traducătorilor autorizați se face, mențiunea "duplicat". Totodată, în scopul disciplinării interpreților și/sau traducătorilor autorizați, prezentul proiect prevede restricția cu privire la numărul posibil de eliberare a duplicatelor. Astfel, *duplicatele se eliberează de cel mult două ori, fapt care se aduce la cunoștință titularilor.*

Tot în acest capitol proiectul propune soluția pentru cazurile de refuz în eliberarea autorizației sau duplicatului acesteia. Astfel, *refuzul de a elibera autorizația sau duplicatul acesteia se întocmește în scris și poate fi contestat în instanța de contencios administrativ, în condițiile legii.*

O novație în actuala legislație este capitolul III al proiectului care conține norme cu privire la suspendare a activității de interpret și/sau traducător. Aici, sunt enumerate expres cazurile pentru care este posibilă suspendarea activității interpretului și/sau a traducătorului.

Astfel, *activitatea interpretului și/sau traducătorului autorizat se suspendă în următoarele cazuri:*

1) *acesta deține o funcție publică în organelle prevăzute la art. 1, alin. (1), Legea 264-XVI din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției;*

2) *pe durata concediului de maternitate și/sau a concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani;*

3) *pe perioada incapacității temporare de muncă cu o durată mai mare de 4 luni consecutive într-un an;*

4) *la cererea interpretului și/sau traducătorului, pe o perioadă ce nu va depăși 2 ani;*

5) *drept urmare a aplicării sancțiunii disciplinare prevăzute la art. 8 alin. (7) lit.d) din Legea nr. 26 -XVI din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, în baza hotărârii Comisiei de atestare și disciplină.*

Capitolul IV al proiectului reglementează modul de retragere a autorizației de interpret sau traducător.

Astfel, proiectul stabilește expres condițiile în care autorizația urmează a fi retrasă, iar *mențiunea referitor la retragerea autorizației se înscrie în Registrul de stat al interpreților și traducătorilor autorizați și are ca efect încetarea activității de interpret sau traducător în sectorul justiției.* Totodată, *interpretul sau traducătorul a cărui autorizație a fost retrasă nu este în drept să înainteze o cerere pentru inițierea procedurii de eliberare a unei noi autorizații.*

Regulamentul cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor.

Regulamentul menționat supra proiectului conține norme privind Cerințele privind instruirea continuă a interpreților și/sau traducătorilor autorizați. În acest scop proiectul prevede că *responsabilitatea pentru instruirea continuă revine fiecărui interpret și traducător autorizat implicat în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Justiției, organelor procuraturii, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, notarilor, avocaților și executorilor judecătorești.* Concomitent, *instruirea continuă poate fi organizată de către instituțiile de învățământ superior sau de către organizațiile profesionale, precum și de specialiști naționali și străini.*

Concomitent, proiectul prevede expres că *interpreții și/sau traducătorii autorizați trebuie să urmeze minim de 40 ore de instruire continuă în decurs de un an. Frecvența cursurilor de instruire continuă se efectuează cu frecvență totală la zi, iar certificatului de instruire continuă se prezintă obligatoriu de către interpret și/sau traducător Ministerului Justiției, și se păstrează în dosarul personal al acestuia.*

Fundamentarea economico-financiară

Promovarea proiectului *Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de eliberare, suspendare și retragere a autorizației interpretului sau traducătorului în sectorul justiției și Regulamentului cu privire la cerințele privind instruirea continuă a interpreților sau traducătorilor*, nu reclamă cheltuieli bugetare.

Impactul proiectului

Proiectul va avea un impact semnificativ pentru modernizarea profesiei de traducător și interpret autorizat, precum și va institui premisa legală pentru asigurarea și garantarea profesionalismului și responsabilității persoanelor admise în profesia de traducător și interpret autorizat.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Drept urmare a adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte legislative și normative.

Avizarea și consultarea proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, *proiectul Hotărîrii* a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Menționăm că au prezentat lipsă de obiecții următoarele autorități:

Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău.

Obiecțiile și propunerile Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, Centrului pentru Drepturile Omului și Asociației Surzilor din Republica Moldova sunt expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor anexată la proiect.

Ministru

Vladimir CEBOTARI